

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลในสังคมย่อมมีความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือเพื่อเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การมีอาชีพซึ่ง หมายถึง การทำมาหากิน การทำงานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ และมีรายได้ก็สามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้ แต่ทั้งนี้การจะมีอาชีพที่เหมาะสมและตนเองพึงพอใจนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับการวางแผนที่ดี เมื่อคราวที่จะต้องเลือกสิ่งดังกล่าวจะเลือกแบบไม่มีหลักเกณฑ์ไม่สมเหตุสมผล และไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนซึ่งเมื่อเข้าเรียนและสำเร็จออกมาประกอบอาชีพก็ไม่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีความเจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร บางรายต้องเปลี่ยนอาชีพอยู่บ่อย ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ดีทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ การตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งไปแล้วหากศึกษาไม่สำเร็จ หรือถ้าไม่ชอบแล้วจะเปลี่ยนใหม่นั้นก็เป็นการเสียเวลาเสียโอกาส และเสียเงินเสียทองโดยไม่จำเป็น

อาชีพที่คนเราสามารถทำเพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวก็มีหลากหลายอาชีพในสังคมซึ่งสามารถแบ่งวิชาชีพได้เป็น 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ระดับวิชาชีพชั้นสูง ระดับเทคนิค ระดับทักษะระดับกึ่งทักษะ และระดับไร้ทักษะซึ่งงานอาชีพต่าง ๆ มีทั้งมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ได้รับการยกย่องนับถือมีความมั่นคงและมีรายได้ ปานกลาง และต่ำ การที่ใครจะได้ประกอบอาชีพระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำนั้น สาเหตุสำคัญเกิดจากการที่คนเราแต่ละคนได้รับสิ่งต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ การพัฒนา และการปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม ในขณะที่เป็นนักเรียนนักศึกษาไม่เท่ากันและลักษณะอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้จะสามารถบอกถึงบุคลิกภาพและความสามารถของผู้ที่เลือกประกอบอาชีพได้ ผู้ที่หวังจะประกอบอาชีพที่ดี หรือระดับสูงในอนาคตจำเป็นต้องมีความขยันหมั่นเพียรอดทนหนักเอาเบาสู้ และสนใจต่อการศึกษาเล่าเรียน ต้องพัฒนาและฝึกฝนตนเองเพื่อให้ตนเองเป็นคนที่มีความสามารถมากขึ้นตามลำดับ

ในสังคมไทยอาชีพอิสระนั้นถือว่าเป็นทางเลือกเสมอ สำหรับคนทุก ทั้งนี้เพราะไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ในระบบการศึกษาไปใช้ในการดำเนินการ ไม่ต้องใช้เงินลงทุนสูง ไม่จำเป็นต้องจ้างแรงงานมาก ทุกพื้นที่ของสังคมไทยมีผู้ประกอบการอาชีพอิสระให้พบเห็นเสมอ บรรดาธุรกิจเหล่านี้เป็นเส้นเลือดเล็ก ๆ ที่ทำให้เศรษฐกิจของไทยเคลื่อนไหวอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันอาชีพอิสระจึงเป็น

ความหวังของสังคมตลอดจน ผู้ที่ต้องการดำรงชีวิตอย่างอิสระ มั่นคงและสงบสุข จากความเชื่อของคนที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ นับเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า (อ้างใน พรพิมล อินทียศ, 2539, หน้า 1)

การประกอบอาชีพอิสระเป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของประเทศที่ยอมรับกันว่า แนวทางนี้จะช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานของประชาชนในประเทศ คือ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระซึ่งอยู่ในรูปของการประกอบธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจขนาดย่อม ส่วนใหญ่ธุรกิจรายย่อยในประเทศไทยที่กำลังพัฒนาเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการมีงานทำในประเทศ เพราะเป็นแหล่งรองรับแรงงานได้มากที่สุด โดยทั่วไปแล้วธุรกิจขนาดย่อมในประเทศไทยต่าง ๆ มีการจ้างงานเกินกว่าครึ่งหนึ่งของการจ้างงานในธุรกิจทั้งประเทศ (อ้างใน พรพิมล อินทียศ, 2539, หน้า1)

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการประกอบอาชีพอิสระในด้านธุรกิจร้านอาหารจึงเลือกศึกษากิจการร้านอาหาร เพราะเป็นร้านอาหารที่ประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่สนใจทั่วไป และนักเรียนนักศึกษาจะใช้เป็นแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพ และสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการทำธุรกิจร้านอาหาร และมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบอาชีพอิสระในด้านการทำร้านอาหารเพราะธุรกิจร้านอาหารนั้นเป็นกิจการที่น่าสนใจทั้งนี้ นอกจากจะทำให้มีงานทำและสร้างรายได้ให้กับตนเอง แล้วร้านอาหารยังมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของทุกคน ทุกสังคม เพราะอาหารคู่กับชีวิตของคนเราทุกคน เพราะชีวิตทุกชีวิตอยู่ได้ด้วยภารกิจ การกิน จึงเป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะผู้ที่ด้อยโอกาสที่ไม่ได้รับการศึกษาในชั้นที่สูง สามารถทำธุรกิจเป็นของตัวเองมีอาชีพเป็นหลักเป็นแหล่งได้ ในการศึกษาครั้งนี้หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดตั้งกิจการร้านอาหารขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการทำร้านอาหารขนาดเล็ก

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษารายกรณี (Case Study) กรณีศึกษา คือ ร้านอาหารขนาดเล็ก ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ กิจการร้านอาหารขนาดเล็กที่มีเจ้าของคนเดียว มีพนักงานประมาณ 15 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงเทคนิคกระบวนการ และวิธีการดำเนินกิจการร้านอาหารขนาดเล็ก

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

กิจการร้านอาหาร หมายถึง กิจการร้านอาหารขนาดเล็ก ตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นร้านอาหารที่เปิดบริการตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึง 23.00 น. บริการอาหารไทย อาหารจีน และอาหารพื้นเมืองบางชนิด

การแนะนำอาชีพอิสระ หมายถึง การแนะนำอาชีพอิสระประเภทร้านอาหาร สำหรับผู้สนใจทั่วไป

ลูกค้าประจำ หมายถึง ลูกค้าที่เคยมาใช้บริการในร้านอาหารมาแล้ว และทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับอาหาร

ลูกค้าขาจร หมายถึง ลูกค้าที่ไม่เคยมาใช้บริการมาก่อนหน้านี้ และไม่ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับอาหาร

ร้านอาหารบัวบาน หมายถึง ชื่อร้านอาหารที่สมมติขึ้น ใช้เฉพาะในการทำวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินกิจการร้านอาหารขนาดเล็ก
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้กิจการร้านอาหารขนาดเล็กประสบความสำเร็จ และมีคุณภาพ